

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 166/2021
25.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Радослава Петровића, Биљане Синановић, Дубравке Дамјановић и Драгомира Милојевића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела злоупотреба службеног положаја у саивршилаштву из члана 359. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Жељка Чавића и браниоца окривљеног ББ, адвоката Милана Унковића поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 27/20 од 01.09.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 870/20 од 03.12.2020. године, у седници већа одржаној дана 25.03.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Милана Унковића поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 27/20 од 01.09.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 870/20 од 03.12.2020. године.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољен, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Жељка Чавића поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 27/20 од 01.09.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 870/20 од 03.12.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 27/20 од 01.09.2020. године окривљени АА и ББ оглашени су кривим због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја у саивршилаштву из члана 359. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика па су им изречене условне осуде тако што су им утврђене казне затвора у трајању од по 8 месеци и истовремено је одређено да се исте неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 3 године од дана правноснажности пресуде не изврше ново кривично дело и окривљенима је изречена мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности полицијског службеника у трајању од по једне године од дана правноснажности пресуде.

Истом пресудом окривљени су обавезани на плаћање судског паушала у износу од по 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 870/20 од 03.12.2020. године одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених АА и ББ и првостепена пресуда, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости благовремено су поднели:

- бранилац окривљеног АА, адвокат Жељко Чавић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

- бранилац окривљеног ББ, адвокат Милан Унковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и донесе пресуду којом ће у целини укинути нижестепене пресуде и предмет врати на поновно суђење првостепеном суду. Предложио је да се у складу са чланом 488. став 3. ЗКП извршење правноснажне пресуде одложи односно прекине.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је, након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, је неоснован.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је недозвољен.

Бранилац окривљеног ББ, истичући битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, у захтеву за заштиту законитости истиче да прибављање задржаних података код оператера, као што је листинг, представља незаконито поступање, обзиром да се на тај начин крши гарантована тајност средстава комуницирања од које се може одступити само на основу одлуке суда.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Према члану 438. став 2. тачка 1) ЗКП битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако се пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама тог

законика не може заснивати, дакле, за постојање ове битне повреде одредаба кривичног поступка, нужно је да је судска одлука заснована на доказу који је сам по себи или према начину прибављања у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку.

Чланом 16. став 1. ЗКП прописано је да се судске одлуке не могу заснивати на доказима који су непосредно или посредно, сами по себи, или према начину прибављања у супротности са Уставом, овим закоником, другим законом или општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима, осим у поступку који се води због прибављања таквих доказа, док је чланом 84. став 1. ЗКП прописано да докази који су прибављени противно члану 16. став 1. тог законика (незаконити докази) не могу бити коришћени у кривичном поступку.

Према одредби члана 286. став 1. ЗКП, којом су одређена овлашћења полиције у предистражном поступку, прописано је да ако постоје основи сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, полиција је дужна да предузме потребне мере да се пронађе учинилац кривичног дела, да се учинилац или саучесник не сакрије или не побегне, да се открију и обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ, као и да прикупи сва обавештења која би могла бити од користи за успешно вођење кривичног поступка, док је ставом 3. истог члана, прописано да по налогу јавног тужиоца полиција може у циљу испуњења дужности из става 1. тог члана, прибавити евиденцију остварене телефонске комуникације, коришћених базних станица или извршити лоцирање места са којег се обавља комуникација.

У списима предмета, постоји наредба судије за претходни поступак Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кпп Пов 1 ПО4 111/19 од 18.11.2019. године којом је сходно предлогу јавног тужиоца ВЈТ у Новом Саду стр. пов. I КО 121/19 од 18.11.2019. године, на основу члана 286. став 3. ЗКП дат налог за идентификацију власника телефона и прибављање евиденције остварене телефонске комуникације лица ББ за период од 13. – 14. 11. 2019. године. Ову наредбу је, поред осталог, првостепени суд на главном претресу одржаном дана 01.09.2020. године прочитао као доказ. На истом главном претресу, првостепени суд је као доказ прочитао и извод остварене телефонске комуникације за телефонски број 063/... окривљеног ББ из кога је утврђено да је дана 13.11.2019. године у вечерњим часовима регистрована само једна телефонска комуникација са наведеног броја и то са подручја које обухвата базна станица Сремски Карловци, у времену 19:59:15 часова, без изнетих примедби овог окривљеног и његовог браниоца.

Дакле, Врховни касациони суд, имајући у виду напред изнето, налази да се побијане правноснажне пресуде заснивају на доказу прибављеном од овлашћених државних органа, како по начину тако и по садржини, у свему сагласно са Закоником о кривичном поступку из ког разлога су супротни наводи у захтеву браниоца окривљеног ББ - да су побијане правноснажне пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, оцењени као неосновани.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП бранилац окривљеног ББ у поднетом захтеву наводи да радње које се овом окривљеном стављају на терет, не представљају кривично дело за које је оглашен кривим и осуђен, већ би евентуално могле представљати „дисциплинско дело“.

Изнете наводе браниоца окривљеног ББ, Врховни касациони суд оцењује, неоснованим.

Наиме, наводе садржане у захтеву за заштиту законитости, бранилац окривљеног ББ, истицао је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и за прихватање као правилног правног становишта првостепеног суда - да се у радњама окривљеног ББ стичу сви битни елементи кривичног дела злоупотреба службеног положаја у саизвршилаштву из члана 359. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика (страна 20. став други и трећи, страна 21. први, четврти и пети став и страна 22. први став образложења првостепене пресуде), на страни 2. у последњем ставу, образложења другостепене пресуде, изнео разлоге које у свему прихвата Врховни касациони суд и на исте упућује, сходно одредби члана 491. став 2. ЗКП.

Осталим наводима захтева бранилац окривљеног ББ, доводи у питање период за који је издат листинг остварене телефонске комуникације, као и правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања кроз сопствену интерпретацију изведених доказа, што представља повреду из члана 440. ЗКП, па надаље указујући на погрешно означен телефонски број у образложењу правноснажне пресуде, истиче битну повреду одредба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Међутим, како повреда из члана 440. ЗКП и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, у смислу члана 485. став 4. ЗКП не представљају разлоге због којих је дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то се Врховни касациони суд у разматрање и оцену истих, није упуштао.

Како уз захтев, бранилац окривљеног ББ није доставио одлуку Уставног суда која се односи на окривљеног или другог учесника у поступку, сходно члану 484. ЗКП, то се Врховни касациони суд није упуштао ни у оцену истакнуте повреде члана 41. Устава РС.

Приликом доношења своје одлуке, Врховни касациони суд је имао у виду и наводе браниоца окривљеног ББ, којима указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, као незаконит доказ означава записник о саслушању овог окривљеног, састављен пред овлашћеним службеним лицима МУП-а, СУК, Одсек – Центар Нови Сад дана 09.12.2019. године, под бројем 06/2 број КУ 185/19. Међутим, како из списка предмета произилази да се наведени записник односи на окривљеног АА, а не на окривљеног ББ, то се Врховни касациони суд у разматрање и оцену ових навода такође, није упуштао.

Када је у питању захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, исти је поднет због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, која повреда представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости. Међутим, наводима захтева, бранилац ову повреду закона образлаже оспоравањем чињеничних утврђења суда, истицањем да се присуство окривљеног на одређеном месту не може утврђивати на основу извода из евиденција остварене телефонске комуникације.

Изнетим наводима захтева за заштиту законитости, по налажењу Врховног касационог суда, бранилац окривљеног указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у побијаним пресудама (члан 440. ЗКП).

Осталим наводима захтева овај бранилац указује да другостепени суд није ценио све жалбене наводе, чиме заправо указује на повреду чланова 451. став 1. и 460. став 1. ЗКП.

Међутим, како су, одредбом члана 485. став 4. ЗКП, прописани услови под којима окривљени, преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, и то таксативним набрајањем повреда закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и пред апелационим (другостепеним) судом (члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4), то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног АА, одбацио као недозвољен, обзиром да повреде чланова 440., 451. став 1. и 460. став 1. ЗКП, не представљају законске разлоге због којих је у смислу члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном преко браниоца.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП захтев браниоца овог окривљеног одбио као неоснован, док је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП и донео одлуку као у ставу првом и другом изреке ове пресуде.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Радмила Драгичевић Дичић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић